



DANSK FORENING FOR STATSSTØTTERET

30. SEPTEMBER 2026

**"DISKUSSION MED OLAF OG ANDRE OM NYERE
DOMME VEDRØRENDE STATSSTØTTE"**

EMNER

1. General Court 2016-26-28 – Generalist-dommer – Statistik
2. “Kriser og statsstøtte” – Covid, energikrise, vedvarende energi og geopolitik
3. Begreberne “virksomhed” og “økonomisk virksomhed”
4. Støtte “ydes ved hjælp af statsmidler” – Hvad er “statsmidler”
5. “Paks II”: *“State Aid Law Is Not an Isolated Island”*
6. Kan Kommissionen se på den samme støtteordning igen? Berettigede forventninger
7. Legal standing og statsstøtte – Hvem kan anlægge sag?
8. Tilbagesøgning – ZFM Madeira igen
9. “Lidt godt blandet – 2 x 45 mins !”
10. Domstolens nye kommunikationspolitik/strategi – Video m.m

1. GENERAL COURT – “EU-RETTEEN”

Retten “internt” generelt

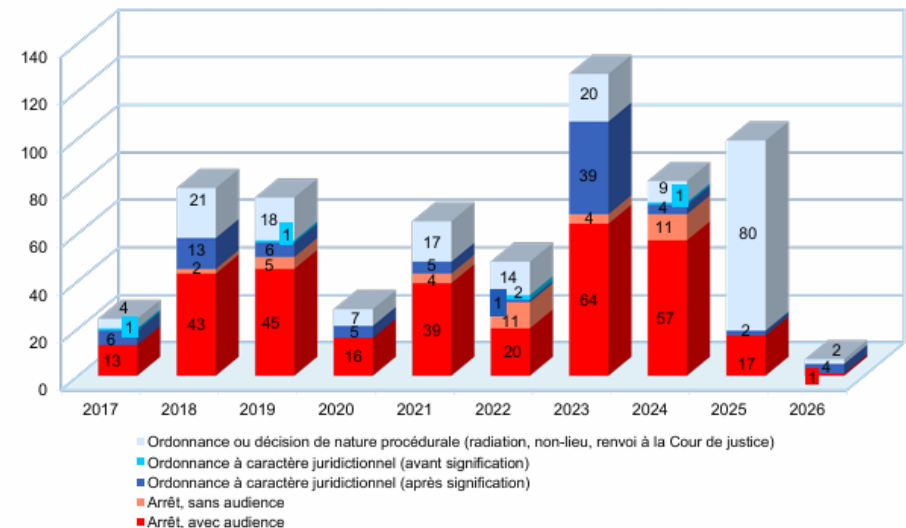
- Præsident, vice-præsident, valg
- 52 øvrige dommere
- 10 afdelinger, afdelingsfmd.
- Direkte søgsmål - 267-sager
- Fremtid – Sprog – Engelsk

Retten “extern påvirkning”

STATSSTØTTE og FSR (ex. *Nuctech*);

DSA/DMA (*Musk*/"verified"/"provider"/"economic unit"); POLITIK 1) MERGERS, 2) STATSSTØTTE

15. Affaires clôturées - Mode de clôture - Affaires Aides d'État



	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Total	24	79	75	28	65	48	127	82	99	7

2. COVID, ENERGIKRISE, VEDVARENDE ENERGI OG GEOPOLITIK

STATSSTØTTEFORANSTALTNINGER, DER ER KONTROVERSIELLE , OG SOM SKADER STØTTEMODTAGERNES KONKURRENTER

- **Covid, "Ryanair"** (selektivitet, ligebeh., art 18, art 52); **C-321/21 P**, "SAS", senest **C-457/23 P**, **Deutsche Lufthansa**/Ryanair og Condor, [nu "SAS" Rekapitalisering, T-687/24, T-649/24, T-568/25, Ryanair/Kom, art 107(3)(b)]
- **Energikrise**, **T-596/22**, PGI Spain/Kom (12.3.25) – **C-348/25 P** (22.10.26)
- **CISAF**, Clean Industrial Deal State Aid Framework, se **T-478/26**, Dansk Vindenergi – 107(3)(c); ingen indsigelser; *Tempus*
- **Geopolitik**: Ukraine; indkøb af våben; udbudsregler, art 346(1)(b) TEUF – Temporary Crisis and Transition Framework for State Aid

3. "VIRKSOMHED" I ART 107'S FORSTAND

"Økonomisk virksomhed" og infrastrukturprojekter

C-401/24, Stokholms Hamn – Biondi – 267-dom af 20. nov. 25

- (21) om "virksomhed" : (23) offentlig/privat; (25) offentlige myndigheders prærogativer; (27) bestemt aktivitet og (29) varer eller tjenesteyd. på et bestemt marked – Særligt (32) og (33) om "nul indtægt på lang sigt"
- Domstolens "trædestensmetode" til udvikling af retspraksis

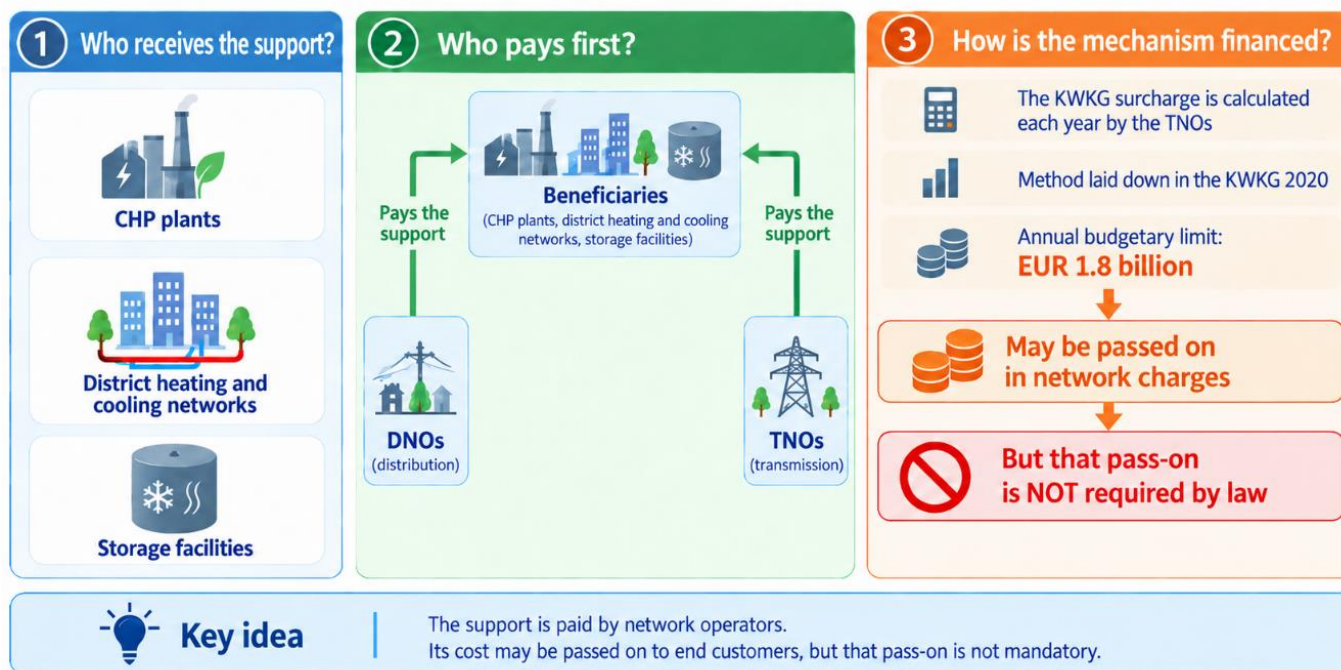
C-337/24 P, DK mod Kom – Rantos – Forslag fremsat 27. nov. 25 – Sandberg

- "økonomisk virksomhed": objektiv eller **pragmatisk** fortolkning – særligt om krav om overskud på lang sigt (50, 52 + note 86, smh. 32 ovenf.)

4. "STATSMIDLER" I ART 107'S FORSTAND

Dom af 9. juli 2026, [Kommissionen mod Tyskland \(Støtte til kraftvarmeproduktion\)](#) (C-242/24 P)

KWKG 2020: financing mechanism



4. STATSMIDLER – C-242/24 P, KOM/DE (1)

- **PreussenElectra**: Forpligtelse til at købe elektricitet til fastsatte mindstepriser – ikke *statsmidler*, også selv om *fordel* for visse virksomheder
- **“Statsstøtte”** og **“støtte som ydes ved hjælp af statsmidler”** – ikke alle fordele indrømmet af en stat udgør støtte - støtten SKAL være finansieret ved hjælp af statsmidler, jf. Præmis 80 og 86
- **“Statsmidler”**: to alternative kriterier, jf. præmis 52 og 53-54
- Netoperatørernes PLIGT til at betale støtte til producenter IKKE nok, jf. 61
- Oprindelsen af de penge, netoperatørerne anvendte til at betale støtten, forbliver uklar, jf. 61

4. STATSMIDLER – C-242/24 P, KOM/DE (2)

- **1. led:** Netoperatører ("DNO/TNOs") SKAL betale "støtten" til producenterne
- **2. led:** Forbrugerne af elektricitet KAN (ved overvæltning) komme til at betale "støtten" – **Praksis** om overvæltning af "støtte" er ikke nok
- "Støtten" SKAL i 2. led påhvile forbrugerne, jf. 62-63 samt "*Essent Netwerk*"; "*Association Vent De Colère!*"; "*Achema*" og "*DOBELES HES*"
- Selv om der forelå "statslig indgriben/tilregnelse" og lovkrav om betaling af et "obligatorisk bidrag" i 1. led – ikke "statsmidler"
- **Spielmann** (122-123) *sammenfattende* om Kom's appel – direkte betalingsforpligtelse er ikke nødvendigvis "statsmidler" – **Dobbelt krav** om tilregnelse og anvendelse af statsmidler ok?

Dom af 3. september 2026, [BdM Banca mod Kommissionen](#) (C-145/24 P)

- Kommissionens fejl – Rettens fejl – Præmis 47 om at læse Domstolens domme - Kvalificering af "statsstøtte" – "tilstrækkeligt kvalificeret overtrædelse" (52, 58)



4. BEGREBET "STØTTE" – C-360/25, SCHOGER II – 267 SVAR FRA DOMSTOLEN,

- Momsfritagelse, der ikke er hjemlet i momsdirektivet – statsstøtte?
 - Fortolkning af national lov vil være contra legem; staten kan ikke anvende momsdirektivet direkte over for sagsøgeren (26)
- Momsfritagelse for ydelser, der leveres mellem visse banker m.fl.
- Ingen sådan fritagelse efter momsdirektivet
- Fritagelsen kan *tilregnes* staten
- Om "ydet ved hjælp af statsmidler" – vurderes i forhold til staten og IKKE i forhold til den individuelle situation for modtageren (43)
- "Fordel" og "selektiv karakter" – ordningen vurderes én gang – først ved eventuel tilbagebetaling vurderes, om de begunstigede har opnået en **individueel fordel** (46 og "Fútbol Club Barcelona")

5. PAKS II: STATE AID LAW IS NOT AN ISLAND (1)

Dom af 11. sep. 2025, [Østrig mod Kommissionen \(Paks II-kernekræftværket\)](#) (C-59/23 P)

- **"Hinkley"**, C-594/18 P, Østrig/Kom – Støtte ikke forenelig efter 107(3), hvis i strid med EU-miljøregler, præmis 45
- **"Ryanair"**, C-209/21 P – Art 108 må ikke føre til et resultat, der strider mod EU-rettens almindelige bestemmelser eller principper, præmis 71
- **"Nygård"**, C-234/99, - Hvis en del af en støtte/foranstaltning kan "bedømmes isoleret" eller "adskilles", dvs. er "*une modalité détachable de la mesure d'aide*" (præmis 57), skal Kom i art 108-proceduren koncentrere sig om selve støtten – de nationale retter kan vurdere lovligheden af den del, der kan adskilles, og evt. 267
- **"Braesch"**, C-284/21 P, – Kan den anmeldte støtte fortsat gennemføres i overensstemmelse med anmeldelsen ? Hvis ikke, ny anmeldelse, jf. art. 108(3) (108)

5. PAKS II: STATE AID LAW IS NOT AN ISLAND (2)

Dom af 11. september 2025, [Østrig mod Kommissionen \(Paks II-kernekræftværket\)](#) (C-59/23 P)

- Art 108 – hensyntagen til tilsidesættelse af andre EU-regler end regler om statsstøtte, når en sådan tilsidesættelse følger af den "økonomiske aktivitet", der finansieres med støtten, dens formål eller de med støtten "*uløseligt* forbundne gennemførelsesforanstaltninger" (53)
- "*Uløseligt forbundne*", dvs. foranstaltningerne ikke kan bedømmes *isoleret* (54)
- Hvad fremgår af anmeldelsen, vigtige faktorer? (60)
 - Opførelse af reaktorer var en integrerende del af selve driften (65)
 - Direkte tildeling af kontrakt på opførelse skulle have været 108-undersøgt (70-72)
 - Indbyrdes forbundne men retligt adskilte, ikke omfattet, jf. CAPA, C-742/21 P, 93
 - Konstruktion af atomkraftværk – vindmøllepark – "FRESH-obligationer", Braesch (106)

5. PAKS II: HVEM HAR KOMPETENCE? (1)

Dom af 1. august 2025, [Tiberis Holding](#) (C-514/23)

- 2016-støtte til elektricitet fra vedv. energikilder – ikke indsigelse, forenelig med 107
- Tibiris anfægter ét element i støtteordningen (sag ved national ret om tilbagesøgn.)
- National ret / EU-Domstolen kompetent?
- Er elementet uløseligt forbundet med støttens/ordningens formål/funktion (41)
 - Konkret havde Kom i sin afgørelse taget hensyn til direktiv 2009/38 (50)
 - **2016**-støtteordningen blev godkendt inden direktiv **2018**/2001 – det kunne således ikke lægges til grund, at Kom havde vurderet forenelighed med dette direktiv (51)
 - På det punkt, er ordningen dog omfattet af begrebet "eksisterende støtte"
 - Art 108(1) – Kom enekompetent til at vurderer eksisterende ordninger – evt. "ændring af eksisterende støtte" – dermed "ny støtte" – anmeldelsespligt – 267-spm'et afvises

5. PAKS II: HVEM HAR KOMPETENCE? (2)

Dom af 1. august 2025, [Tiberis Holding](#) (C-514/23) – Smh **Braesch**

- Når en foranstaltning kan adskilles fra en støtte, kan den anfægtes ved en national ret
- National retter har kompetence til at efterprøve lovligheden i forhold til relevant national ret og EU-ret, evt. efter forelæggelse, 267 TEUF
- Hvis den nationale ret finder, at foranstaltningen er ulovlig, handler den IKKE i strid med Kom. afgørelsen, da denne afgørelse IKKE har pålagt foranstaltningen og IKKE har vurderet foranstaltningens forenelighed med EU-retten (107)
- Hvis det herefter viser sig, at støtten ikke kan gennemføres efter at den pågældende foranstaltning er blevet kendt ulovlig, skal der anmeldes nye foranstaltninger i henhold til art 108(3), jf. præmis 108



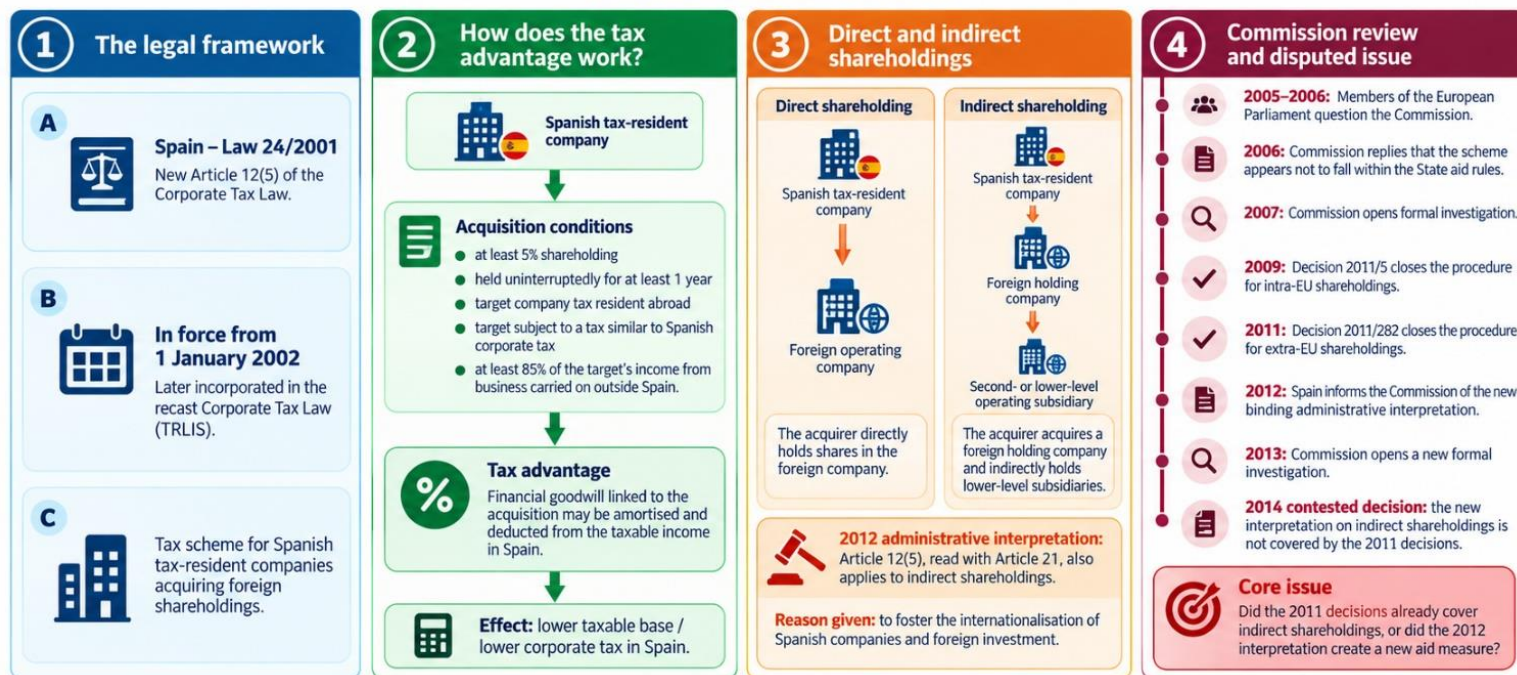
Dom af 24. september 2026, [Acciaierie d'Italia](#) (C-503/25 og C-504/25)

- Nationale domstole har ikke kompetence til at anvende art 107(3) medmindre national ret på et andet område henviser til et begreb, der anvendes inden for statsstøtteområdet (30)

6. KAN KOMMISSIONEN SE PÅ DEN SAMME STØTTEORDNING IGEN?

Tax amortisation of financial goodwill for foreign shareholding acquisitions

Aid mechanism in Case C-776/23 P



Dom af 26. juni 2025, [Kommissionen mod Spanien m.fl. \(Indirekte kapitalandele\)](#) (C-776/23 P – C-780/23 P, EU:C:2025:487)

7. LEGAL STANDING – HVEM KAN ANLÆGGE SAG?

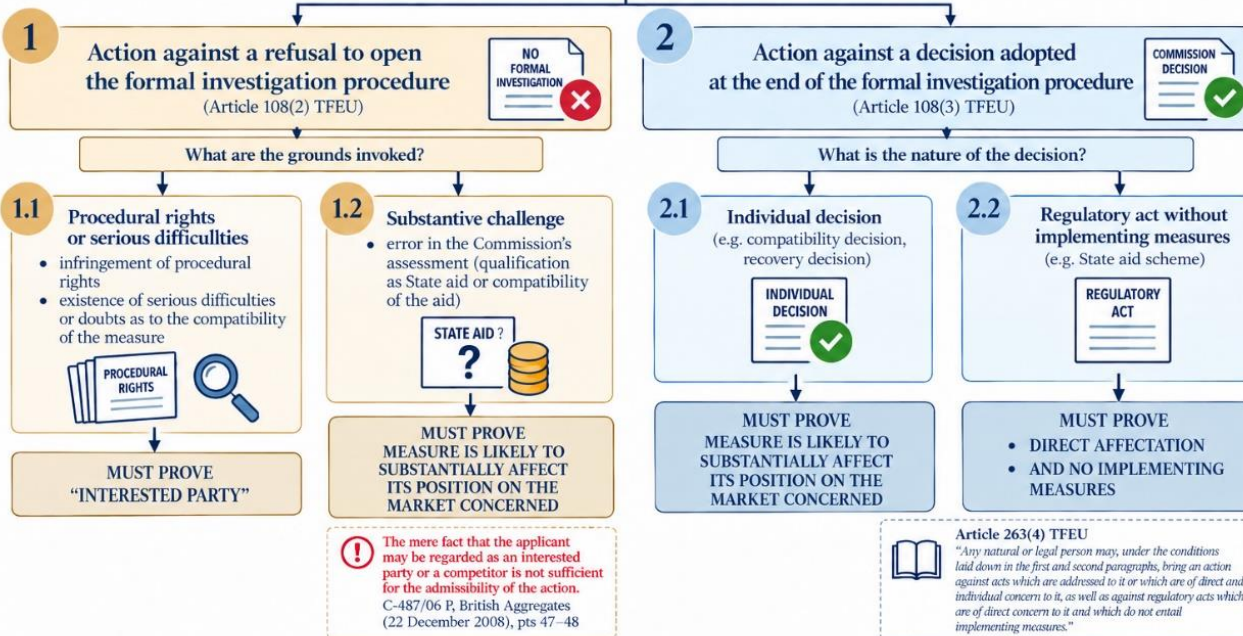
Standing in State aid cases before the EU Courts

A multiple standard depending on:

- (i) the type of decision challenged (ii) the grounds invoked

KEY CASE LAW

- C-78/03 P, *Commission v Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum* (13 December 2005), pts 34–37
- C-453/19 P, *Deutsche Lufthansa v Commission* (15 July 2021), pts 37–57
- C-244/23 P to C-246/23 P, *Commission and Others v Carpatair* (13 February 2025), pt 61



Dom af 15. jan. 2026, [Asempre mod Kom](#)
(C-124/24 P)

Dom af 13. maj 2026, *Carpatair mod Kom*
(T-522/20 RENV)

8. RECOVERY – MADEIRA IGEN : BETYDNING AF 'OMGÅENDE OG EFFEKTIV' ?

Madeira Free Zone (Regime III): aid mechanism



Seneste domme, der bekræfter lovligheden af Kom's afgørelse (C-806/23 P, C-803/23 P, C-13/24 P et C-9/24 P)

Sager ved nationale retter anlagt til prøvelse af nationale beslutninger om tilbagesøgning

- Kendelse af 31. okt. 2025, [Mission – Trading](#) (C-24/25)
- Dom af 21. maj 2026, [Utiledulci](#) (C-545/24)

8. RECOVERY – MADEIRA – “BONUSMATERIALE”

2021: *Portugal v Commission* (T-95/21) (**Member State**) (confirmed in C-736/22 P)

- Pleas : No State aid ; absence of “new aid” ; impossibility to recover aids ; recovery contrary to principles of proportionality, legal certainty, protection of legitimate expectations and sound administration

2021: *Região Autónoma da Madeira (RAM) v Commission* (T-131/21) (confirmed in C-547/23 P) (**infra-State body**)

- Plea of inadmissibility rejected : RAM is directly and individually concerned by the negative decision (incompatibility + recovery) relating to an aid scheme financed from own resources

2022–2024 ≈ 50 cases lodged by **beneficiaries** (se bl.a. C-806/23 P, C-803/23 P, C-13/24 P et C-9/24 P)

2025/2026: requests for **preliminary rulings** from Portuguese courts

- C-545/24, Utiledulci
- C-24/25, Mission – Trading

9. “LIDT BLANDET” (1) – SJØV STATSSTØTTERET

Dom af 9. okt. 2025, [On Air Media Professionals og Different Media](#) (C-416/24 og C-417/24)

- Den generelle gruppefritagelsesforordning – “Kriseramte virksomheder” – Undtaget er virksomheder, der har “bestået i mindre end tre år” – Og ikke virksomheder, der har “bestået i mindst tre år” – Sagsøgerne havde bestået i 13 og 18 år – Modtaget støtte – Tilbagebetaling?

Dom af 3. juli 2025, [TOODE](#) (C-653/23)

- Godkendt støtteordning – Afslag – Ulovligt – Forvaltningsafgørelse om lovlig støtte træffes efter frist – Foreneligt med EU-ret ? – Gennemførelse af EU-ret ! (22) – Procesautonomi men chartrets art 47 – “Eksisterende støtte” – Betalingstidspunkt er IKKE afgørende

Kendelse af 15. juli 2025, [EnBW Energie Baden-Württemberg mod Kommissionen](#) [C-178/25 P(I)]

- Intervention – Illumina/Grail/Biocom (Jesper) – Risque incidente er nok – Interesseret part

9. “LIDT BLANDET” (2)

T-865/16, **Futbol Club Barcelona** *mod* Kommissionen

- “**Fordel**”
- Kom. 108(2) som følge af en mulig fordelagtig skattemæssig behandling af fire professionelle fodboldklubber – ingen spansk anmeldelse
- Krav om omdannelse til sportsaktieselskaber – dog ikke klubber, der havde opnået et positivt resultat i foregående år – lavere skat for sådanne klubber
- RETTEN: foranstaltningen var både en “støtteordning” og “individuel støtte” – samlet vurdering af alle skattemæssige konsekvenser, se 69 og 48, 56 samt 64

C-362/19 P, **Kommissionen** *mod* Futbol Club Barcelona, støttet af Spanien

- Rettens analyse er forkert, 65, 68 og 71
- Advokatens opgave, retspraksis, simpelt resultat, noget der skal skrives og forstås

10. DOMSTOLENS NYE KOMMUNIKATIONSPOLITIK/STRATEGI

Forklares med eksempler: videos, clips
og interviews – Om høringer, domme og
personer

"ZFM MADEIRA" – UN CAS D'ÉCOLE

